

นโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ของเกษตรกรไทย* POLICY FOR PROMOTING THE RAISING OF PUREBRED AMERICAN BRAHMAN CATTLE BY THAI FARMERS

โชติศักดิ์ นาคคง, สิบพงศ์ สุขสม

Chotsak Nakkong, Suebpong Suksom

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Western University

Corresponding Author E-mail: nllaw2204@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษานโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ในประเทศไทย 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ และ 3. แนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ในประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มัน ใน 5 ภูมิภาคของประเทศไทย จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ในประเทศไทยยังไม่มีนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้โดยตรง มีเพียงนโยบายที่เกี่ยวกับโคเนื้อ โคนม และโคขุนเท่านั้น 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ มีอยู่ 5 ปัจจัย ได้แก่ 1. ระบบการเลี้ยงโค 2. การเลือกอาหารและการให้อาหารโค 3. โรคที่สำคัญและการสุขาภิบาลโค 4. การขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มผลผลิตโค 5. ตลาดโค และ 3. แนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงโค พบว่า รัฐบาลควรมีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้โดยตรง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการพัฒนาการเลี้ยงโค ด้านพันธุกรรม วัคซีน รวมถึงการรวมกลุ่มของเกษตรกรรุ่นใหม่ และการเชื่อมโยงตลาดโค เป็นต้น

คำสำคัญ: นโยบายการส่งเสริม; การเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้; เกษตรกรไทย

Abstract

Objectives of this research article were: 1. To study the American Brahman cattle breeding promotion policy in Thailand, 2. To study factors affecting Thai farmers' breeding of American Brahman cattle, and 3. To propose methods for promoting the raising of purebred American Brahman cattle in Thailand. This research was qualitative research. Key informants were 25 individuals raising American Brahman cattle in the 5 regions of Thailand. The research tools were in-depth interview script and data were analyzed by content analysis.

The results of the research revealed that: 1. In Thailand, there was no direct policy to promote purebred American Brahman cattle breeding, only policies related to beef cattle, dairy cattle, and fattening cattle. There were 5 factors in the purebred Brahman: 1. cattle rearing system 2. feed selection and feeding 3. important diseases and sanitation 4. breeding to increase cattle productivity 5. cattle market and 3. Cattle promotion guidelines were found that the government should establish policies directly related to the promotion of purebred American Brahman cattle in terms of cattle development, genetics, combined vaccines and organizing of new groups of farmers and the linkage of the cattle market, etc.

Keywords: Promotion Policies; Breeding American Brahman Cattle; Thai Farmers

บทนำ

จากกระแสการพัฒนาของโลกที่มุ่งสู่ระบบเศรษฐกิจ ทำให้การแข่งขันในเวทีโลกทวีความรุนแรงขึ้นตามลำดับ ในขณะที่ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยกลับลดต่ำลง โดยเฉพาะในภาคการผลิต จำเป็นต้องใช้ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมหรือการต่อยอดเทคโนโลยีที่มีอยู่ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างจริงจัง เพื่อให้ภาคการผลิตสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการพัฒนาพันธุ์พืชและการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งการเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพหลักที่อยู่กับเกษตรกรไทยมาโดยตลอด ในอดีตการเลี้ยงสัตว์พันธุ์พื้นเมืองอาศัยธรรมชาติเป็นหลัก การเลี้ยงโคพันธุ์พื้นเมืองได้รับความนิยมในอาชีพเกษตรกรไทยเมื่อประชากรเพิ่มจำนวนมากขึ้นความต้องการเนื้อสัตว์มีมากขึ้น ซึ่งการเลี้ยงโคพันธุ์พื้นเมืองไม่สามารถสนองความต้องการของตลาดได้ การพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อจึงได้รับความนิยมมากขึ้นความสามารถของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรมีมากขึ้น ในอดีตการเลี้ยงโคเนื้อเป็นความต้องการของเกษตรกร หรือชาวนาไทย ซึ่งการเลี้ยงโคเนื้อ มีประโยชน์มากมาย เช่น การใช้แรงงาน ใช้มูลเป็นปุ๋ย เป็นทรัพยากร เป็นมรดกตกทอด ฯลฯ แต่ปัจจุบันการดำรงชีพ หรือ

วิถีชีวิตแบบพื้นบ้านเปลี่ยนไป ความสำคัญของโคเนื้อจึงลดบทบาทตามไปด้วย การที่จะให้โคเนื้อ มีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตแบบเดิมในอดีต จึงมิใช่เรื่องที่สามารถกระทำได้ง่าย แต่อาจปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีปฏิบัติให้เหมาะสมสามารถใช้ประโยชน์จากโคเนื้อในสถานการณ์ ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างภูมิปัญญาของเกษตรกรกับวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ พร้อมเชื่อมโยงปัญหาทั้งหมดเข้าด้วยกัน กำหนดเป็น แผนพัฒนาการผลิตโคเนื้อถ่ายทอดสู่บุคคลเป้าหมายก็สามารถใช้ประโยชน์จากโคเนื้ออย่าง ยั่งยืนต่อไปได้ (อำพันธุ์ เวฬุตันติ, 2560)

โคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ เป็นโคที่คนอินเดียนับถือว้าวว่าเป็นพระเจ้า เพราะคำว่า บราห์มัน มาจากคำว่า พรหมณ์ ซึ่งว้าวบราห์มันที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทย ตั้งเดิมแล้วว้าวพันธุ์นี้ ได้รับการสร้างพันธุ์และพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเวลานาน โดยใช้ ชื่อว่า อเมริกันบราห์มัน โดยนำวัวตระกูลชีบู (Bos Indicus) จากประเทศอินเดียหลายสายพันธุ์ เข้ามาผสมพันธุ์ปรับปรุงพันธุ์ จนกระทั่งได้ว้าวพันธุ์อเมริกันบราห์มัน ที่สามารถปรับตัวได้อย่าง เหมาะสมในสภาพแวดล้อมทางตอนใต้ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเขตร้อน ปัจจุบันว้าวบราห์มันได้กระจายไปทั่วภูมิภาคของโลก จัดเป็นพันธุ์วัวเนกประสงค์ที่สามารถ นำไปใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุงเป็นทั้งสายพันธุ์วัวเนื้อและวัวนม (สุพจน์ ศรีนิเวศน์ และปิยศักดิ์ สุวรรณ, 2562)

ในประเทศไทยการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้นั้น มีข้อจำกัดในปัจจุบันต่าง ๆ ในการเลี้ยง เช่น เป็นโคที่หาซื้อยาก หากซื้อจากต่างประเทศโดยตรงก็มีราคาแพง วิธีการจัดซื้อ ยุ่งยาก เป็นโคที่เลือกกินเฉพาะหญ้าที่มีคุณภาพดี อีกทั้งยังเป็นโคพันธุ์ที่มีอัตราการผสมติด ค่อนข้างต่ำ ให้ลูกตัวแรกช้าและให้ลูกค่อนข้างห่าง การเลี้ยงโคพันธุ์แท้ให้ได้กำไร โคจะต้อง สามารถผลิตลูกโคให้ได้จำนวนมาก ซึ่งปัญหาของเกษตรกรผู้ผลิตโคเนื้อส่วนใหญ่ในประเทศไทย นั้น ยังไม่มีความสามารถในการผลิตโคได้ตามความต้องการของตลาด อีกทั้งการสนับสนุนและ พัฒนาสายพันธุ์โคจากภาครัฐยังไม่ทั่วถึง การสนับสนุนเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจที่ดีและ ถูกต้องต่อการพัฒนาการผลิต การจัดการดูแลที่ดีทำให้โคเจริญเติบโตดี ไม่ป่วย และไม่ต้องใช้ยา รวมทั้งขั้นตอนการผลิตพันธุ์สัตว์ได้มาตรฐาน ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ การปรับโครงสร้างการผลิต การส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงโคเป็นอาชีพหลัก การพัฒนาคุณภาพ ของบุคลากรรุ่นใหม่ที่จะเข้ามาดำเนินงานฟาร์มต่อจากรุ่นสู่รุ่น รวมทั้งมาตรฐานของการเลี้ยง แบบ GAP (ประอรพิต กัษวัฒนา, 2563) นโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงโคในประเทศไทย ในปัจจุบันเป็นนโยบายที่เกี่ยวกับโคเนื้อ โคนม และโคขุนเท่านั้น ซึ่งในส่วนของยุทธศาสตร์ ในภาพรวม เน้นไปที่การส่งเสริมสัตว์ทุกชนิด ไม่ได้เฉพาะเจาะจงที่โคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ ดังนั้นการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ภาครัฐต้อง เร่งดำเนินการ เนื่องจากการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาจากการ เลี้ยงโดยเกษตรกรรายย่อยไปสู่การเลี้ยงเป็นฟาร์มเชิงธุรกิจมากขึ้น การส่งเสริมดังกล่าวจะส่งผล

ให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตได้มากขึ้น โดยมีหน่วยงานภาครัฐเข้ามาทำหน้าที่หลักในการศึกษาวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี และถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรเพื่อทำการผลิตต่อไปจากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษานโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ของเกษตรกรไทย ซึ่งผู้วิจัยมุ่งหวังที่จะนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาต่อยอดในการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ให้กับเกษตรกร ซึ่งจะประโยชน์ต่อเกษตรกรในการผลิตโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ให้ได้คุณภาพ เพื่อที่ประเทศไทยจะสามารถลดการนำเข้าเนื้อโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้จากต่างประเทศ รวมทั้งสามารถส่งออกโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้คุณภาพดีออกไปจำหน่ายให้แก่ประเทศเพื่อนบ้านในอนาคตได้ ตลอดจนนำข้อมูลที่ได้มากำหนดนโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ของเกษตรกรไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ของเกษตรกรไทย
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ ใน 5 ภูมิภาคของประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ จำนวน 25 คน ซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรส่วนกลางและท้องถิ่น จำนวน 8 คน และผู้ประกอบการหรือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ในประเทศไทย จำนวน 17 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและแหล่งข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประเภทของแหล่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ ที่ได้จากการศึกษาจากเอกสารวิชาการ หนังสือ ตำรา อินเทอร์เน็ต ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ เอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลที่เกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมและการพัฒนาโคเนื้อในประเทศไทย วิธีการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ของเกษตรกรไทย ปัญหาการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ของเกษตรกรไทย การพัฒนาการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ของเกษตรกรไทย และแนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ของเกษตรกรไทย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำมาสนับสนุน

งานวิจัยครั้งนี้ได้ ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และการจัดสนทนากลุ่ม วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม ความเป็นมาการผลิตโคเมอร์กันบราห์มันพันธุ์แท้ในอดีตจนกระทั่ง ปัจจุบัน การบันทึกภาคสนามและบันทึกประจำวัน ในการเก็บข้อมูลแต่ครั้งที่ลงพื้นที่ เพื่อสนับสนุน และครอบคลุมเนื้อหาวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยใช้วิธีการการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยได้ออกแบบโครงสร้างของ ข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบตรงจุด กล่าวคือ เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง หรือเป็นการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ซึ่งเป็น กระบวนการวิจัย ที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง หรือมีการนำคำถามมาประกอบในการ ที่นำคำถามสัมภาษณ์ กล่าวคือ มีการร่างข้อคำถามที่มีลักษณะปลายเปิด ที่มีคำสำคัญพร้อมกับ ลักษณะของข้อคำถามที่มีความยืดหยุ่น และพร้อมที่จะมีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำของข้อคำถาม ให้ความสอดคล้องกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย หรือให้สัมภาษณ์แต่ละคน ในแต่ละสถานการณ์ ที่มีเหตุการณ์ หรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิและบุคคลที่มีความสำคัญ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องได้ตอบข้อคำถามอันทำให้มาได้ ซึ่งข้อมูลที่มีความหลากหลาย ในมิติต่าง ๆ และข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติที่มีทั้งมิติของความลึก และมิติของความกว้างในเรื่อง เกี่ยวกับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยได้สร้างแนวคำถาม สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นประเด็นกว้าง ๆ ที่กำหนดขึ้นตามกรอบของ การประเมิน เพื่อให้มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษาและใช้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานในภาคสนาม ทั้งนี้เมื่อผู้วิจัยได้เข้าไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงจะมีการปรับเปลี่ยน และสร้างประเด็นคำถามใหม่ ๆ อยู่เสมอตามความเหมาะสม มีความยืดหยุ่น ในการสนทนาที่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เพื่อช่วยให้ผู้ถูกศึกษามีเวลาในการทบทวนเหตุการณ์ ต่าง ๆ และสามารถเปิดเผยได้อย่างตรงไปตรงมา โดยใช้วิธีการการสัมภาษณ์เชิงลึกและการจัด สนทนากลุ่ม และได้ออกแบบโครงสร้างของข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ โดยเป็นลักษณะแบบสอบถามแบบปลายเปิดให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สามารถตอบได้อย่างอิสระ ในการแสดงความคิดเห็น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บข้อมูลในพื้นที่ด้วยตนเองเพื่อสร้างความคุ้นเคย และทราบถึงสภาพจริง ของพื้นที่วิจัย ทำความเข้าใจความรู้ และความคิดของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการสนทนา การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การสังเกตจากสภาพจริง และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยการนำเข้าสู่ข้อมูล ที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเอกสาร และข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาทำการ

วิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป โดยการวิเคราะห์แบบอุปนัย คือ วิธีตีความสร้างข้อสรุปจากข้อมูลหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็น และวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล คือ การจำแนกข้อมูลเป็นชนิด ๆ ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันไป โดยการใช้แนวคิดและทฤษฎีเป็นแนวทางในการวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. นโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ในประเทศไทย ยังไม่มีนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้โดยตรง เนื่องจากนโยบายที่มีในปัจจุบันเป็นนโยบายที่เกี่ยวกับโคเนื้อ โคนม และโคขุนเท่านั้น ซึ่งในส่วนของยุทธศาสตร์ในภาพรวมเน้นไปที่การส่งเสริมสัตว์ทุกชนิด ไม่ได้เฉพาะเจาะจงที่โคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ มีเพียงกรมปศุสัตว์ที่เน้นไปในด้านปรับปรุงพันธุ์สัตว์ โดยมีศูนย์บำรุงและเพาะพันธุ์สัตว์อยู่ในแต่ละพื้นที่ ส่วนการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ มีเพียงกรมปศุสัตว์ที่เข้ามามีส่วนสนับสนุนให้กับเกษตรกร แต่ก็ไม่เพียงพอให้คำปรึกษากับเกษตรกรในเบื้องต้นเท่านั้น

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ของเกษตรกรไทย ได้แก่

1. การเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ มีระบบการเลี้ยงไม่แตกต่างกับพันธุ์พื้นเมือง เนื่องจากมีลักษณะเหมือนกัน การดำเนินการ การจัดการ วิธีการดูแลก็ไม่ได้ต่างกัน เพียงแต่การจัดการต้องใส่ใจดูแลเป็นพิเศษ อีกทั้งเกษตรกรยังมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการทำระบบการเลี้ยง เช่น นำแปลงหญ้าเข้ามา นำพันธุ์กรรมดี ๆ เข้ามา มีเครื่องจักรกล มีระบบโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ด้วยโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ มีระบบการเลี้ยงที่มีมูลค่าค่อนข้างสูง เกษตรกรจึงมีความระมัดระวังกับการสูญเสียต้นทุน และต้องพยายามที่จะให้มันสูญเสียให้น้อยที่สุด
2. การเลือกอาหารและการให้อาหารโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ พบว่า ในโคแต่ละรุ่นกินอาหารไม่อาหารโคที่พบส่วนใหญ่เกษตรกรจะให้โคบริโภคน้ำ อาหารข้น อาหารเสริม หญ้าที่ให้โคบริโภค ได้แก่ หญ้าเนเปียร์ปากช่องหนึ่ง หญ้าคามาด้า และหญ้ารูซี่ ส่วนอาหารข้นจะซื้อจากบริษัทที่สะดวกในการซื้อ และมีสารอาหารตรงกับความต้องการของโคเป็นหลัก โดยเพิ่มเติมอาหารที่มีพลังงานมาก เช่น ข้าวโพด ถั่ว มันเทศ อาหารเสริม ในส่วนเฉพาะลูกโคที่ย่านจนถึงโครุ่น เกษตรกรมีการเตรียมแปลงหญ้าให้พร้อมตลอดฤดูกาล เพื่อช่วยลดต้นทุนค่าอาหาร เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเรื่องแปลงหญ้าในการเลี้ยงโค
3. โรคที่สำคัญและการสุขภาพโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ พบว่า โรคที่พบในโคมากที่สุด คือ โรคล้มปัสสิน โรคปากเท้าเปื่อย พยาธิหรือแพ้ง ท้องอืด ถ่ายเป็นเลือด ส่วนการสุขภาพโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ มีปัจจัยสำคัญในการเลี้ยงโค คือ เรื่องสุขภาพของโค ต้องมีสัตว์บาลคอยดูแลเรื่อง ยารักษาโรค วัคซีนต่าง ๆ โรคล้มปัสสิน โดยกรมปศุสัตว์ผลิตวัคซีนเอง เพื่อทำการควบคุมป้องกันโรค ปัญหาที่พบ คือ วัคซีนที่กรมปศุสัตว์ผลิตไม่เพียงพอต่อจำนวนโคของเกษตรกรที่มีจำนวนมากขึ้น ในส่วนโรคปากเท้าเปื่อย เกษตรกรมีการให้วัคซีนป้องกันปีละ 2 ครั้ง มีการถ่ายพยาธิหรือแพ้ง และเจาะเลือดทุกปี ส่วนโรคอื่น ๆ

หรืออาการที่พบได้บ่อยได้แก่ ถ่ายเป็นเลือด มีสิ่งแปลกปลอมในกระเพาะ หรือในลำไส้ และอาการท้องอืดในโค 4. การขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มผลผลิตโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ พบว่าเกษตรกรจะซื้อแม่พันธุ์มาเลี้ยงเพื่อพัฒนาสายพันธุ์ ซึ่งมีการนำเข้าแม่พันธุ์มาจากต่างประเทศค่อนข้างมาก การขยายพันธุ์เกษตรกรส่วนใหญ่จะซื้อน้ำเชื้อแยกเพศมาใช้เป็นหลัก เพื่อจะขยายเน้นขยายไปถึงให้ได้จำนวนที่ต้องการ เป็นการผสมเทียมแบบ IVF (N-Vitro Fertilization) เป็นเรื่องที่เป็นนวัตกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ IVF เป็นการย้ายฝากตัวอ่อน ไข่ไปติดไข่จากแม่พันธุ์แล้วมาผสมเทียมข้างนอก แล้วก็เลี้ยงตัวอ่อนประมาณ 7 วัน เมื่อได้ตัวอ่อนแล้ว เอาตัวอ่อนที่อยู่ในหลอดแก้ว เป็นโคหลอดแก้วไปฝากในแม่ลูกผสม เป็นแม่อุ้มบุญเหมือนทำเด็กหลอดแก้ว การทำ IVF จากแม่ตัวเดียว สามารถทำให้ได้ลูกเพิ่ม 4-5 ตัว เปอร์เซ็นต์การติดลูก 50 % และในการผสมเทียมมีต้นทุนสูงมาก ค่าใช้จ่ายทั้งหมดประมาณ 60,000- 70,000 บาท สำหรับโค 1 ตัว และ 5. ตลาดโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ ส่วนใหญ่จะทำการซื้อขายกันที่ตลาดนัดโค กระบือ ซึ่งเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ในการส่งออกโคออกไปตลาดต่างประเทศยังเป็นไปได้ค่อนข้างยาก ซึ่งปัจจุบันมีการนำเข้าแม่พันธุ์มาจากต่างประเทศค่อนข้างมาก ทำให้เกิด Demand & Supply มีการเลี้ยงโคน้อย แต่ปริมาณโคมากขึ้น ตลาดโคส่วนใหญ่จะซื้อขายโควัยหย่านมที่เป็นลูกโคจนถึง 12 เดือน ลูกโคจะมีอายุประมาณ 1 ปี ตัวเมีย จะมีราคา 500,000 บาท แต่ถ้าเป็นตัวผู้จะมีราคา 300,000 บาท ความต้องการของตลาดผู้บริโภคจะชอบโคสีแดงที่เป็นกลุ่มโคสวยงาม การซื้อขายต้องรอจังหวะและโอกาสไม่เหมือนโคเนื้อทั่ว ๆ ไป เนื่องจากเป็นโคที่มีมูลค่าสูง ส่วนกลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้ารายใหม่ ซึ่งเป็นเกษตรกรคนรุ่นใหม่ประมาณ 60 % เกษตรกรมีการวางแผนเรื่องการตลาด โดยนำการตลาดมาวมกับการปศุสัตว์ ใช้การ PR ทำ Marketing Brand สร้างแบรนด์ที่ดีมีคุณภาพ ซึ่งจะทำให้ลูกค้าเชื่อมั่นในแบรนด์ Re-landing Brand ความภักดีในตัวแบรนด์ มีการทำการตลาดประชาสัมพันธ์ในหลาย ๆ ด้าน เช่น งานประกวดต่าง ๆ มีการลงหนังสือ The Cow สื่อออนไลน์ ได้แก่ YouTube Facebook เป็นต้น

3. การส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ มีการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ 3 ด้าน ได้แก่ 1. การพัฒนาการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ให้เป็นนวัตกรรมการเลี้ยงโคพันธุ์ใหม่ 2. การรวมกลุ่มเกษตรกรหรือเกิดเกษตรกรรุ่นใหม่ และ 3. การเชื่อมโยงตลาดโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ และมีการวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้อย่างต่อเนื่อง วัดได้จากที่ฟาร์มที่มีการผสมเทียมแบบ IVF ที่ทำให้ได้จำนวนโคในปริมาณมากขึ้น จากการผสมแบบธรรมชาติ ทำให้มีโอกาสได้ลูกมากกว่า เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับลูกโค เนื่องจากสามารถคัดเลือกเพศ กำหนดเพศของโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ได้ตามที่ต้องการ และส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. นโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ในประเทศไทย ยังไม่มีนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้โดยตรง เนื่องจากนโยบายที่มีในปัจจุบันเป็นนโยบายที่เกี่ยวกับโคนม และโคขุนเท่านั้น ซึ่งในส่วนของยุทธศาสตร์ในภาพรวมเน้นไปที่การส่งเสริมสัตว์ทุกชนิด ไม่ได้เฉพาะเจาะจงที่โคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ มีเพียงกรมปศุสัตว์ที่เน้นไปในด้านปรับปรุงพันธุ์สัตว์ โดยมีศูนย์บำรุงและเพาะพันธุ์สัตว์อยู่ในแต่ละพื้นที่ ส่วนการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ มีเพียงกรมปศุสัตว์ที่เข้ามามีส่วนสนับสนุนให้กับเกษตรกร แต่ก็ไม่เพียงพอให้คำปรึกษากับเกษตรกรในเบื้องต้นเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราตวง สมณศักดิ์ และประยูร อิมิวัตร์ (2565) พบว่า การกำหนดนโยบายในปัจจุบันยังไม่เพียงพอและครอบคลุม ดังนั้น ภาครัฐควรกำหนดนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่ในแผนยุทธศาสตร์ของประเทศอย่างเป็นรูปธรรมและจริงจัง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang (2014) พบว่า รัฐบาลต้องสนับสนุนเครื่องมือ และอุปกรณ์สำหรับการทำการเกษตร การสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ให้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม การสรรหาเกษตรกรรุ่นใหม่จะประสบความสำเร็จได้ต้องใช้มาตรการอื่น ๆ เพิ่มเติม อาทิ การปรับปรุงพื้นที่การเกษตร การให้คำแนะนำในการทำการเกษตรและการลดอัตราภาษี ซึ่งมาตรการเหล่านี้อาจเป็นทางเลือกให้เกษตรกรรุ่นใหม่กลายเป็นผู้ประกอบการเกษตรต่อไปได้ในอนาคต และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสีบพงศ์ สุขสม (2560) ที่พบว่า บทบาทของรัฐบาลต้องทำหน้าที่ตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้และสะท้อนถึงปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา ซึ่งมีความจำเป็นต่อการบริหารงานตามนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมว่า การที่ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้นั้นย่อมเกิดจากนโยบายของรัฐ หรืออาศัยทรัพยากรธรรมชาติเป็นต้นทุนในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ของเกษตรกรไทย ได้แก่ 1. การเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ มีระบบการเลี้ยงไม่แตกต่างกับพันธุ์พื้นเมือง เนื่องจากมีลักษณะเหมือนกัน การดำเนินการ การจัดการ วิธีการดูแลก็ได้ต่างกัน เพียงแต่การจัดการต้องใส่ใจดูแลเป็นพิเศษขึ้น 2. การเลือกอาหารและการให้อาหาร พบว่า ในโคแต่ละรุ่นกินอาหารไม่อาหารโคที่พบ ส่วนใหญ่เกษตรกรจะให้โคบริโภคหญ้า อาหารข้น อาหารเสริม หย้าที่ให้โคบริโภค ได้แก่ หย้าณีเปียร์ปากช่องหนึ่ง หย้าคามาด้า และหย้ารูชี 3. โรคที่สำคัญและการสุขภาพโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ พบว่า โรคที่พบในโคมากที่สุด คือ โรคล้มปัสกิน โรคปากเท้าเปื่อย พยาธิหรือแหว่ง ท้องอืด ถ่ายเป็นเลือด 4. การขยายพันธุ์เพื่อเพิ่มผลผลิตโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ พบว่า เกษตรกรจะซื้อแม่พันธุ์มาเลี้ยงเพื่อพัฒนาสายพันธุ์ ซึ่งมีการนำเข้าแม่พันธุ์มาจากต่างประเทศค่อนข้างมาก การขยายพันธุ์เกษตรกรส่วนใหญ่จะซื้อน้ำเชื้อแยกเพศมาใช้เป็นหลัก เพื่อจะขยายเน้นขยายไปถึงให้ได้จำนวนที่ต้องการ เป็นการผสมเทียมแบบ IVF (N-Vitro Fertilization) ซึ่งมีต้นทุนสูงมาก แต่จะได้จำนวนลูกโคที่เพิ่มมากขึ้น

5. ตลาดโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ ส่วนใหญ่จะทำการซื้อขายกันที่ตลาดนัดโค กระบือ ซึ่งเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ในการส่งออกโคออกไปตลาดต่างประเทศยังเป็นไปได้ค่อนข้างยาก กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้ารายใหม่ โดยเกษตรกรมีการวางแผนเรื่องการตลาด โดยนำการตลาดมารวมกับการปศุสัตว์ ใช้การสร้างแบรนด์ที่ดีมีคุณภาพ ซึ่งจะทำให้ลูกค้าเชื่อมั่นในแบรนด์ สอดคล้องกับงานวิจัยของอำพันธ์ เวฬุตันติ (2560) พบว่า เกษตรกรมีอาชีพหลักเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่ปลูกหญ้า การสำรองฟางแห้งไว้ใช้ในยามขาดแคลน สอดคล้องกับงานวิจัยของมงคล เตชะกำพุ และสุพิชฌาย์ แก้วมา (2560) พบว่า วิธีการขยายสายพันธุ์โคมี 2 ลักษณะ คือ 1. การผสมพันธุ์เองตามธรรมชาติ 2. การผสมเทียม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรชน ชูเชื้อหิง และคณะ (2563) พบว่า การขยายพันธุ์โคชนในชุมชนทำให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น สร้างอาชีพให้กับคนในชุมชน มีการสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านในหลายส่วนด้วย โดยให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์มาช่วยพัฒนาสายพันธุ์ โดยการผสมเทียม ส่วนสุรียพร แสงวงศ์ และคณะ (2563) ส่วนใหญ่เลี้ยงโคเนื้อเป็นอาชีพเสริม มีวัตถุประสงค์หลักในการเลี้ยงเพื่อผลิตลูกขาย เป็นฟาร์มขนาดเล็ก มีลักษณะการเลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย และมีการสำรองฟางข้าวไว้ใช้ในฤดูแล้ง โคที่เลี้ยงเป็นโคแม่พันธุ์ และเป็นพันธุ์ลูกผสมพื้นเมืองบราห์มัน ผสมพันธุ์โคด้วยวิธีผสมเทียม โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นผู้ผสมให้ และด้านสุขภาพ เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับการทำวัคซีนโรคปากเท้าเปื่อย โรคคอบวม วัณโรค และอื่น ๆ ส่วน Pramana et al. (2021) พบว่ากลยุทธ์ในการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการตลาดตอบสนองความต้องการโคเนื้อได้อย่างเหมาะสม และกระจายอย่างทั่วถึงยิ่งขึ้น ในส่วนของนราธิป ศรีพั้ว และภาณุพันธุ์ ประภาติกุล (2560) พบว่า เกษตรกรมีความต้องการด้านความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อในระดับมาก ได้แก่ การให้บริการผสมเทียม การบริการผสมพันธุ์โดยวิธีจุฬผสม การจำหน่ายยากำจัดพยาธิภายในและภายนอก การให้บริการฉีดวัคซีนและยาบำรุง การจัดจำหน่ายแร่ธาตุอาหารเสริมเมล็ดพันธุ์หรือท่อนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ การจำหน่ายพ่อพันธุ์โคเนื้อแก่เกษตรกรที่ให้ความสนใจในการปรับปรุงพันธุ์ และการจำหน่ายฟางอัดฟ่อนและหญ้าแห้งอัดฟ่อนในช่วงหน้าแล้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมนึก ลิ้มเจริญ และคณะ (2562) พบว่า มีความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับมาก ในเรื่องการสนับสนุนพ่อแม่พันธุ์โคมีการทำวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อย การฉีดวัคซีนป้องกันโรค การถ่ายพยาธิภายในและภายนอก และการจัดตั้งตลาดนัดโคภายในระดับอำเภอ แนวทางส่งเสริมและสนับสนุนระบบตลาดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสร้างตลาดกลางในพื้นที่ การพัฒนาเชิงขยายเนื้อโคที่มีมาตรฐาน สะอาด และถูกสุขอนามัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปเนื้อโคเพื่อเป็นแนวทางในการบริโภคเนื้อโคให้เพิ่มมากขึ้น

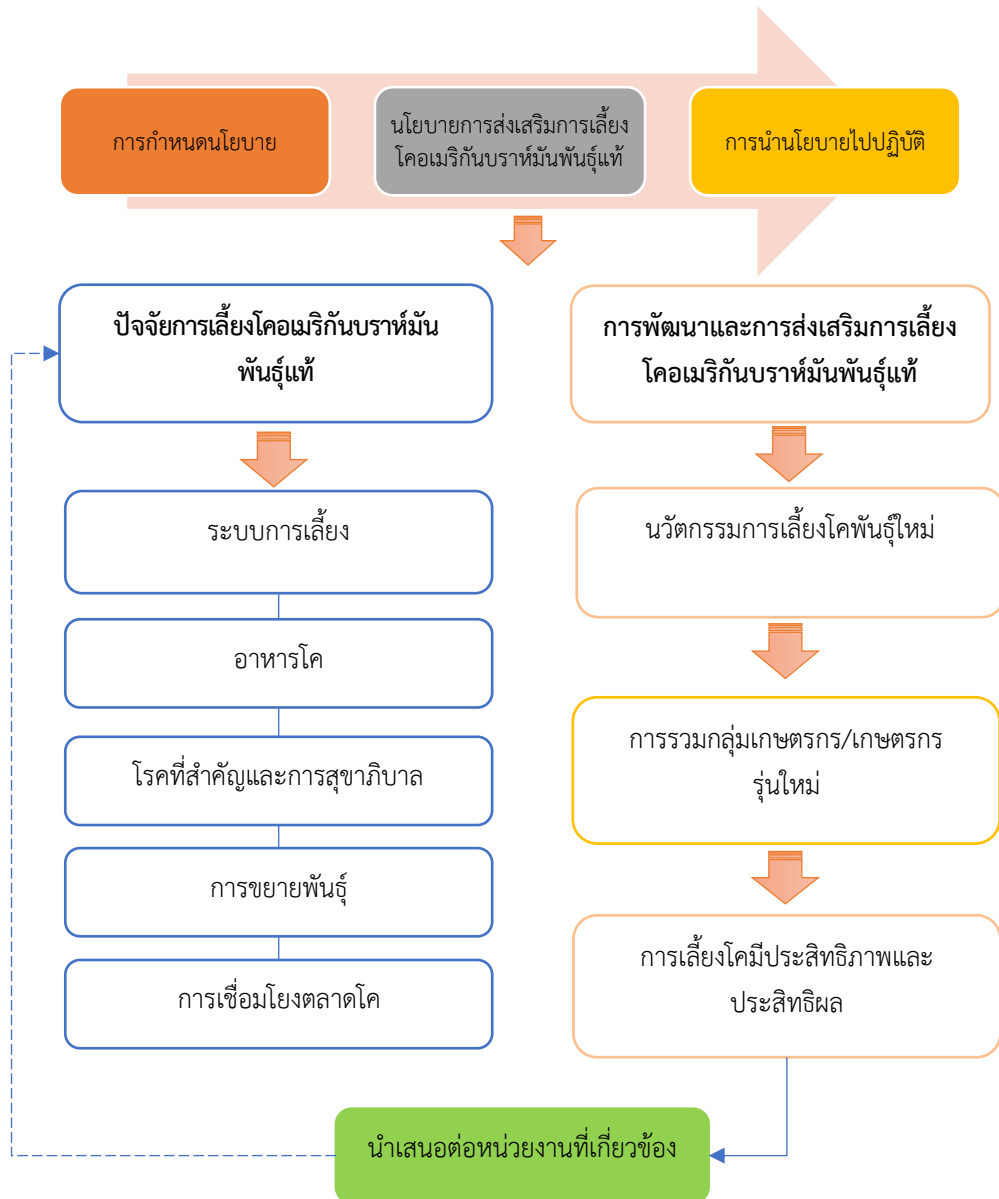
3. การส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ มีการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ 3 ด้าน ได้แก่ 1. การพัฒนาการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ให้เป็นนวัตกรรมการเลี้ยงโคพันธุ์ใหม่ 2. การรวมกลุ่มเกษตรกรหรือเกิดเกษตรกรรุ่นใหม่ และ

3. การเชื่อมโยงตลาดโคอเมริกัันบราห์มันพันธุ์แท้ และมีการวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเลี้ยงโคอเมริกัันบราห์มันพันธุ์แท้อย่างต่อเนื่อง วัดได้จากที่ฟาร์มที่มีการผสมเทียมแบบ IVF ที่ทำให้ได้จำนวนโคในปริมาณมากขึ้น จากการผสมแบบธรรมชาติทำให้มีโอกาสได้ลูกมากกว่า เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับลูกโค เนื่องจากสามารถคัดเลือกเพศ กำหนดเพศของโคอเมริกัันบราห์มันพันธุ์แท้ได้ตามที่ต้องการ และส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของมงคล เตชะกำพุ และสุพิชฌาย์ แก้วมา (2560) พบว่า วิธีการขยายสายพันธุ์โคมี 2 ลักษณะ คือ การผสมพันธุ์เองตามธรรมชาติ และการผสมเทียม ส่วนวราดวง สมณศักดิ์ และประยูร อิมิวัตร (2565) พบว่า วิธีการเสริมสร้างและพัฒนาทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ มี 3 วิธี คือ 1. การช่วยเหลือทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่จากภาครัฐ อาทิ อบรมให้ความรู้ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ การเข้าถึงที่ดินและเงินทุน 2. การส่งเสริมเกี่ยวกับการรวมกลุ่ม และการสร้างเครือข่ายของทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่ และ 3. การศึกษาดูงานเทคโนโลยีสมัยใหม่ทางการเกษตร และการเรียนรู้จากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang (2014) พบว่า การสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ให้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือ รัฐบาลต้องสนับสนุนเครื่องมือ และอุปกรณ์สำหรับการทำการเกษตร อย่างไรก็ตามการสรรหาเกษตรกรรุ่นใหม่จะประสบความสำเร็จได้ต้องใช้มาตรการอื่น ๆ เพิ่มเติม อาทิ การปรับปรุงพื้นที่การเกษตร การให้คำแนะนำในการทำการเกษตรและการลดอัตราภาษี ซึ่งมาตรการเหล่านี้อาจเป็นทางเลือกให้เกษตรกรรุ่นใหม่กลายเป็นผู้ประกอบการเกษตรต่อไปได้ในอนาคต

องค์ความรู้จากการวิจัย

การกำหนดนโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกัันบราห์มันพันธุ์แท้โดยเฉพาะให้กับเกษตรกรไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำนโยบายนั้นมาปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งการที่เกษตรกรได้รับการส่งเสริมในเรื่องระบบการเลี้ยงโค อาหาร การดูแลสุขภาพโค การขยายพันธุ์ และการตลาด อีกทั้งยังได้รับการพัฒนานวัตกรรมการเลี้ยงโคพันธุ์ใหม่ การรวมกลุ่มเกษตรกรหรือเกิดเกษตรกรรุ่นใหม่ และการเชื่อมโยงตลาดโค ซึ่งจะส่งผลให้มีการเลี้ยงโคอเมริกัันบราห์มันพันธุ์แท้ที่ขยายตัวสูงขึ้น ทำให้มีเกษตรกรที่เลี้ยงโคอเมริกัันบราห์มันพันธุ์แท้มีจำนวนมากขึ้น และทำให้มีจำนวนโคอเมริกัันบราห์มันพันธุ์แท้ที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถลดการนำเข้าโคอเมริกัันบราห์มันพันธุ์แท้จากต่างประเทศ รวมทั้งสามารถส่งออกโคอเมริกัันบราห์มันพันธุ์แท้คุณภาพดีออกไปจำหน่ายให้แก่ประเทศเพื่อนบ้านได้ในอนาคต สามารถนำเสนอเป็นโมเดล Synthesis Model ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลควรมีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการค้าเสรีโคเมอร์กันบราห์มันพันธุ์แท้โดยเฉพาะ เนื่องจากในปัจจุบันการค้าเสรีโคเมอร์กันบราห์มันพันธุ์แท้ มีการขยายตัวที่สูงขึ้น เกษตรกรที่เลี้ยงโคมีจำนวนมากขึ้น และมีจำนวนโคเมอร์กันบราห์มันพันธุ์แท้เพิ่มขึ้น

ทุก ๆ ปี ดังนั้น รัฐบาลควรมีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ให้กับเกษตรกรไทย ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำนโยบายนั้นมาปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. หน่วยงานภาครัฐ ควรมีการส่งเสริมในเรื่องพันธุ์กรรมที่จะเอามาให้เกษตรกร ซึ่งถ้ามีแม่พันธุ์อยู่แล้ว การเลี้ยงวัวไม่จำเป็นต้องขายวัวไปเพื่อจะซื้อตัวเมียมาเลี้ยง แค่ซื้อน้ำเชื้อที่มีพันธุ์กรรมดี ๆ เข้ามาพัฒนาแม่พันธุ์ พัฒนาลูกตัวเมีย และพัฒนาต่อไปได้ ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนที่ลดลง

3. ปศุสัตว์ในพื้นที่เข้าควมมาดูแลเรื่องสุขภาพโค วัคซีน ฮอโมน โดยเฉพาะช่วงปลายฝนต้นหนาว จะมีปัญหาเรื่องวัคซีนป้องกันโรคตลอดทุกปี ดังนั้นจึงควรเข้ามาดูแลอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นในระยะยาว

4. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ควรเข้ามาช่วยสนับสนุน ส่งเสริมเรื่องแหล่งเงินทุน เพราะส่วนใหญ่เกษตรกรที่เลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ใช้งบประมาณของตนเองทั้งหมด เพราะฉะนั้นเกษตรกรต้องมีเงินทุนเพื่อใช้เลี้ยงโค และต้องมีการวางแผนการใช้ทุนนั้นให้ได้ผลที่คุ้มค่า

5. รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเข้ามาตรวจสอบ หรือดูรายละเอียดปลีกย่อยในเรื่องของการตลาด (Marketing) นายทุนที่เข้ามาเอาเปรียบเกษตรกรในเรื่องของการกดราคาขายโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ ควรมีการประกันราคา หาดตลาด หรือควรมีการส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรในการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ เพื่อที่จะได้ส่งออกไปในตลาดต่างประเทศได้อย่างมีมาตรฐานต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ ควรมีใจรักในการทำอาชีพเกษตรกร เพราะการเลี้ยงโคต้องใช้ระยะยาว ผู้เลี้ยงควรไม่ทำเป็นอาชีพเสริม ต้องทำให้เป็นอาชีพหลัก และต้องให้ความสนใจ และใส่ใจร้อยเปอร์เซ็นต์

2. เกษตรกรควรมีความรู้ มีข้อมูลเพียงพอต่อการเลี้ยงโค ซึ่งเกษตรกรไทยส่วนใหญ่ไม่ค่อยเข้าหาหน่วยงานภาครัฐ นอกเสียจากเวลาที่เกิดปัญหาขึ้นแล้วเท่านั้น ดังนั้น เกษตรกรต้องมีความรู้พื้นฐานให้เพียงพอก่อนในเบื้องต้น เพราะการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้เป็นการลงทุนที่ใช้งบประมาณสูง เกษตรกรจึงไม่ควรเสี่ยงกับการเลี้ยงโคที่เลี้ยงแบบการเลี้ยงโคทั่วไป

3. การบริหารจัดการในการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ใช้พื้นที่มาก ต้องมีแรงงานที่เหมาะสม มีเครื่องจักรกล รถตัดหญ้า รถขนส่ง เครื่องผสมอาหาร ซึ่งถ้าเกษตรกรมีการบริหารจัดการที่ดีก็จะช่วยให้เกษตรกรประสบผลสำเร็จได้สูง แปลงหญ้า อาหารต้องเตรียมให้พร้อม เนื่องจากการทำแปลงหญ้าเป็นการช่วยลดต้นทุนด้านอาหารได้มาก โรงเรือนที่ใช้เลี้ยงโคต้องเป็นโรงเรือนน้ำอยู่ ให้มีที่สำหรับโค มีรางอาหาร มีน้ำ ซึ่งน้ำดื่มสำหรับโคเป็นเรื่องสำคัญ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจในการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ ในมุมมองของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคพันธุ์พื้นเมือง พันธุ์ผสม และโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ เพื่อให้ทราบถึงความต่างของโคแต่ละประเภท
2. ควรมีการศึกษาความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ในประเทศไทย เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ได้อย่างเป็นรูปธรรม
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ของประเทศไทยกับต่างประเทศ เพื่อที่จะได้เห็นความแตกต่าง ในระบบการเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้ การเลือกอาหารและการให้อาหารโค โรคที่สำคัญและการสุขภาพโค และตลาดโคอเมริกันบราห์มันพันธุ์แท้

เอกสารอ้างอิง

- นราธิป ศรีพัว และภาณุพันธุ์ ประภาติกุล. (2560). ความต้องการการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรในจังหวัดมหาสารคาม. *วารสารเกษตรพระวรุณ*, 14(1), 104-112.
- ประอรพิต กัษฐวัฒนา. (2563). เรื่องเนื้อ ๆ ที่ควรรู้แบบเน้น ๆ เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตโคเนื้อไทยให้โกอินเตอร์แบบถูกต้องทาง. สืบค้น 9 กรกฎาคม 2563, จาก <https://shorturl.asia/Wbjsk>
- มงคล เตชะกำพุ และสุพิชฌาย์ แก้วมา. (2560). โคน วัฒนธรรมแดนใต้มุมมองของนักวิชาการด้านระบบสืบพันธุ์. สืบค้น 25 มกราคม 2565, จาก <https://shorturl.asia/QDWbv>
- วราดวง สมณศักดิ์ และประยูร อิมิวัตร. (2565). การเสริมสร้างและพัฒนาทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย. *วารสารนิติรัฐกิจ และสังคมศาสตร์*, 6(1), 187-205.
- วีรชน ชูเสือหึง และคณะ. (2563). การขยายสายพันธุ์โคชนในชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนหนองเพ็งกรอ ตำบลเสือหึง อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช. *มจร เพชรบุรีปริทรรศน์*, 4(1), 15-28.
- สมนึก ลีเมจริญ และคณะ. (2562). แนวทางการส่งเสริมการผลิตโคเนื้อในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 11(1), 149-161.
- สืบทพงศ์ สุขสม. (2560). ระบบเศรษฐกิจชุมชนกับความสมดุลของป่าพรุ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ*, 6(2), 110-117.
- สุพจน์ ศรีนิเวศน์ และปิยศักดิ์ สุวรรณ. (2562). รู้จัก วัวบราห์มัน ในประเทศไทยให้มากขึ้น. สืบค้น 25 มกราคม 2565, จาก <https://shorturl.asia/Tdq4J>

- สุรีย์พร แสงวงศ์, และคณะ. (2563). การศึกษาสภาพการเลี้ยง การประเมินปัญหาและโอกาสในการผลิตโคเนื้อคุณภาพของเกษตรกรจังหวัดแพร่. *วารสารเกษตรพระจอมเกล้า* 2563, 38(2), 254-262.
- อำพันธ์ เวฬุตันติ. (2560). *แนวทางการส่งเสริมการผลิตโคเนื้อให้เพียงพอต่อการบริโภคในภาคตะวันออก* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- Pramana, H. P. et al. (2021). *Digital marketing as a strategy for fulfilling Eid Al-Adha beef cattle: A case study of start-up companies*. Retrieved May 20, 2022, from <https://shorturl.asia/7QkKO>
- Wang, J. H. (2014). *Recruiting Young Farmers to Join Small-Scale Farming: A Structural Policy Perspective*. Korea: Jeonju.

